

Strategisen tutkimuksen ohjelmahaut

Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus

Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä

Kestävän kasvun avaimet

aiehaku 1.12.2016–11.1.2017 klo 16.15 Suomen aikaa
varsinainen haku 15.3.2017–26.4.2017 klo 16.15 Suomen aikaa

Suomen Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) rahoittaa pitkäjänteistä, ongelmakeskeistä ja tieteellisesti korkeatasoista yhteiskuntapolitiikkaa ja yhteiskunnan toimintojen kehittämistä palvelevaa tutkimusta, jonka tarkoituksena on löytää ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin ja ongelmiin. Strategisen tutkimuksen rahoitus perustuu avoimeen kilpailuun ja riippumattomaan vertaisarviointiin.

Strategisen tutkimuksen hakemukset jätetään Akatemian verkkoasiointiin. Strategisen tutkimuksen ohjelmahaku on kaksivaiheinen. Molempien vaiheiden ohjeet ovat tässä hakuilmoituksessa. Aiehaku on avoin kaikille hakukelpoisille hakijoille. Varsinaiseen hakuun voivat osallistua vain hakijat, joilta STN pyytää aiehakemukseen perustuvan varsinaisen hakemuksen.

Tässä hakuilmoituksessa kuvataan ensin Akatemian yleiset hakuehdot syyskuun 2016 hakuilmoituksen mukaisesti niiltä osin kuin ne soveltuvat strategisen tutkimuksen hakuun. Tämän jälkeen kuvataan ne strategisen tutkimuksen ohjelmahau vaatimukset, jotka poikkeavat Akatemian yleisistä hakuohjeista.

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
1. SUOMEN AKATEMIAN YLEISET HAKUOHJEET	3
1.1 Tutkimustulosten julkisuus ja eettisyys	3
1.2 Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeita on noudatettava	3
1.3 Akatemia edellyttää avoimen tieteen käytäntöjä	3
1.4 Rahoituksen saamisen ehdot	3
1.5 Suorituspaikka sitoutuu rahoitukseen jo hakuvaiheessa	4
1.6 Hakemuksen jättäminen ja vireille tulo	4
1.7 Hakemuksen täydentäminen	5
1.8 Hakemusten julkisuus	5
1.9 Hankkeen julkinen kuvaus	5
1.10 Akatemia tiedottaa päätöksistä	6
1.11 Hakija ja suorituspaikka ilmoittavat ottavansa rahoituksen vastaan	6
2. STRATEGISEN TUTKIMUKSEN RAHOITUKSEN HAKEMINEN LYHYESTI	7
3. HAKUOHJEET STRATEGISEN TUTKIMUKSEN RAHOITUKSEN HAKUUN	8
3.1 STN-konsortion rakenne	8
3.2 Tutkimus- ja vuorovaikutustyön toteuttaminen	8
3.3 Kuka voi hakea	9
3.4 Hakurajoitukset	10
3.5 STN-konsortion kokoonpanon muuttaminen aiehaun ja varsinaisen haun välissä	10
3.6 Palkkauskulut	10
3.7 Muut hyväksyttävät kustannukset	11
3.8 Päätöksenteko	11
3.9 Rahoituskaudet ovat ohjelmakohtaisia	12
3.10 Hakemukset arvioidaan paneeleissa	12
3.11 Liikkuvuussuunnitelma	13
3.12 Yhteistyökumppanit	13
4. STRATEGISEN TUTKIMUKSEN OHJELMAT	14
4.1 STN-ohjelma Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus	15
4.2 STN-ohjelma Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä	17
4.3 STN-ohjelma Kestävän kasvun avaimet	18
5. NÄIN HAET	20
5.1 STN-aiehakemus	20
5.2 STN-haun varsinainen hakemus	20
5.3 Yhteyshenkilöt strategisen tutkimuksen yksikössä	21
6. STN:N VASTINRAHOITUS HORISONTTI 2020 -OHJELMAAN	22
HAKUILMOITUKSEN LIITTEET	23
Liite 1: STN-aiehakemuksen tekeminen verkkoasioinnissa	23
Liite 2: STN-aiehakemuksen liitteet	24
Liite 3: Aiehakemusten arviointi STN-haussa	26
Liite 4: STN-haun varsinaisen hakemuksen tekeminen verkkoasioinnissa	27
Liite 5: STN-haun varsinaisen hakemuksen liitteet	29
Liite 6: Varsinaisten hakemusten arviointi STN-haussa	32

JOHDANTO

Strategisen tutkimuksen neuvosto toimii Suomen Akatemian yhteydessä. Tässä hakuilmoituksessa kuvataan ensin Akatemian yleiset hakuehdot Akatemian syyskuun 2016 hakuilmoituksen mukaisesti niiltä osin kuin ne soveltuvat strategisen tutkimuksen ohjelmahakuun. Tämän jälkeen kuvataan ne strategisen tutkimuksen ohjelmahauun vaatimukset, jotka poikkeavat Akatemian yleisistä hakuohjeista.

1. SUOMEN AKATEMIAN YLEISET HAKUOHJEET

1.1 Tutkimustulosten julkisuus ja eettisyys

Suomen Akatemian rahoituksella tuotettujen tulosten tulee olla julkisia. Tutkimuksessa tulee toteuttaa hyvän tieteellisen käytännön periaatteita. Akatemia noudattaa tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyväksymiä ohjeita ja edellyttää rahoittamiensa tutkijoiden ja suorituspaikkojen noudattavan niitä.

1.2 Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeita on noudatettava

Tutkimuksen eettiset näkökohdat on aina kuvattava tutkimussuunnitelmassa ja ne arvioidaan osana tieteellistä arviointia. Hakuvaiheen **eettiset kysymykset ja vastuut** on selostettu Suomen Akatemian verkkosivuilla kohdassa [Eettiset näkökohdat ja rahoituksen haku](#).

Akatemia edellyttää, että tutkimuksessa noudatetaan [Tutkimuseettisen neuvottelukunnan](#) ohjeistusta myös [eettisestä ennakoarvioinnista ihmistieteissä](#).

1.3 Akatemia edellyttää avoimen tieteen käytäntöjä

Suomen Akatemia edellyttää rahoittamiltaan hankkeilta

- sitoutumista julkaisujen avoimeen saatavuuteen
- tutkimusaineistojen ja -menetelmien avaamista jatkokäyttöä varten.

Tieteen avoimuutta tulee edistää tutkimuseettisiä periaatteita noudattaen ja oikeudellista toimintaympäristöä kunnioittaen. Aineistoilla voi perustelluista syistä olla erilaisia avoimuuden asteita vaihdellen kaikille täysin avoimesta salaiseen.

Hakemukseen tulee sisältyä erillinen [aineistonhallintasuunnitelma](#).

Lisää tietoa Akatemian avointa tiedettä koskevista linjauksista ja suosituksista saat Akatemian verkkosivuilta kohdasta [Avoin tiede](#).

1.4 Rahoituksen saamisen ehdot

Suomen Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka sitoutuu turvaamaan tutkijalle tutkimuksen perusedellytykset.

Akatemian rahoitus osoitetaan tutkijan taustaorganisaatiolle. Akatemian tutkimusmäärärahalta palkattavat henkilöt tulee ottaa palvelussuhteeseen suorituspaikkaan tai rahoituksen saaneeseen organisaatioon.

Akatemian rahoitus valtiontalouden ulkopuolisille organisaatioille (esimerkiksi yliopistoille) on valtionavustusta. Kun suorituspaikka on tutkimusorganisaatio, Akatemian rahoituksessa sovelletaan valtionavustustalakeja ja Akatemian rahoituksen

käytön yleisiä ehtoja ja ohjeita. Koska rahoitus osoitetaan tutkijan sijasta taustaorganisaatiolle, on taustaorganisaatio valtionavustuslain mukainen valtionavustuksen saaja siihen liittyvine velvoitteineen. Hankkeiden tulee lisäksi soveltaa muutakin lainsäädäntöä, mm. lakia julkisista hankinnoista. Avustuksen saajana oleva taustaorganisaatio voi käyttää rahoitusta ainoastaan tutkimussuunnitelman mukaiseen tutkimukseen.

Akatemian rahoituksella ei tueta taloudellista toimintaa.

Rahoituksen käyttämisen ja raportoinnin yksityiskohtaiset, vuosittain tarkistettavat ehdot ja ohjeet ovat Akatemian verkkosivuilla kohdassa [Rahoituksen käyttö](#).

1.5 Suorituspaikka sitoutuu rahoitukseen jo hakuvaiheessa

Suomen Akatemia rahoittaa tutkimusta vain silloin, kun hakemukseen sisältyy tutkimuksen suorituspaikan sitoumus, josta hakijan tulee sopia suorituspaikan edustajan kanssa **etukäteen**. Akatemia pyytää suorituspaikan sitoumuksen hakemuksessa mainitulta henkilöltä (suorituspaikan sitoumuksen antajalta) hakuajan päätyttyä; katso lisätietoja verkkosivuilla kohdasta [Suorituspaikan sitoumuksen pyytäminen](#).

Suorituspaikka sitoutuu esimerkiksi turvaamaan hankkeen perusedellytykset, jotka ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (mukaan lukien tietotekniset laitteet) sekä tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus.

[Kokonaiskustannusmallia](#) noudattavissa hauissa hakijan täytyy ennen hakemuksen jättämistä selvittää **laskennalliset kertoimet** omasta organisaatiostaan ja sopia niistä suorituspaikan sitoumuksen antajan kanssa. Ilmoitetut kertoimet jäävät voimaan koko rahoituskauden ajaksi. Strategisen tutkimuksen rahoitus noudattaa kokonaiskustannusmallia. Strategisen tutkimuksen rahoitus on täysimääräistä eli suorituspaikan omakustannusosuutta ei edellytetä.

Hakuvaiheessa suorituspaikan on tarkistettava, että hakulomakkeella ilmoitetut suorituspaikan kertoimet, [arvonlisäverokäytäntö](#) ja Y-tunnus on merkitty oikein. Hakijan on ilmoitettava verkkoasioinnin hakulomakkeella, sisältävätkö muut kustannukset arvonlisäveron.

Akatemian rahoituksen edellytyksenä on, että sekä hakija että suorituspaikka sitoutuvat noudattamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeita, esimerkiksi [Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitleminen Suomessa](#) (2012). Jos Akatemian rahoitusta saaneen hankkeen vastuullisen johtajan tai tutkijan toimista on tehty tutkinta hyvän tieteellisen käytännön loukkaamisesta, suorituspaikka sitoutuu toimittamaan tutkinnan loppuraportin Akatemian kirjaamoon.

Jos kysymyksessä on valtiontalouden ulkopuolelle myönnettävä valtionapu (esimerkiksi yliopistoihin myönnettävä rahoitus), tutkimuksen suorituspaikka sitoutuu myös toimimaan hakijan puolesta valtionavustuksen saajana siihen liittyvine velvoitteineen.

1.6 Hakemuksen jättäminen ja vireille tulo

Strategisen tutkimuksen ohjelmahaussa aiehakemus tulee jättää Suomen Akatemian verkkoasiointiin 11.1.2017 klo 16.15 Suomen aikaa mennessä. Varsinainen hakemus tulee jättää verkkoasiointiin 26.4.2017 klo 16.15 Suomen aikaa mennessä.

Hakuajat ovat ehdottomia. Konsortion johtajalla on vastuu hakemuksen saapumisesta perille määräajassa. Sujuvan asioinnin varmistamiseksi on tärkeää jättää hakemus hyvissä ajoin.

Hallintolain 17 §:n ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 8 §:n mukaan vastuu hakemuksen saapumisesta perille määräajassa on lähettäjällä.

Hakemuksen katsotaan olevan vireillä Akatemiassa, kun verkkoasioinnin lomake ja asiointissa pakollisiksi määritellyt liitteet on **jätetty asiointijärjestelmään**. Järjestelmä ilmoittaa onnistuneesta hakemuksen jättämisestä sähköpostilla hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Järjestelmä ei hyväksy hakemusta, josta puuttuu pakolliseksi määritellyjä tietoja tai liitteitä.

Hakemukseen tulee sisällyttää vain pyydetty liitteet. Ohjeissa mainittuja enimmäispituuksia ei saa ylittää.

Hakemuksen jättäminen Akatemian verkkoasiointiin on kuvattu yksityiskohtaisesti [verkkoasioinnin käyttöohjeissa](#). Jos verkkoasioinnissa ilmenee ongelmia hakemuksen jättämishetkellä, hakijaa pyydetään ottamaan yhteyttä hakuilmoituksessa mainittuun yhteyshenkilöön puhelimitse tai [Kysymykset ja palaute](#) -toiminnon kautta hyvissä ajoin ennen hakuajan päättymistä.

1.7 Hakemuksen täydentäminen

Suomen Akatemiaan jo jätettyä hakemusta voi muuttaa **ennen hakuajan päättymistä** esimerkiksi vaihtamalla hakemuksen liitteitä. Hakija kirjautuu verkkoasiointiin, avaa jättämänsä hakemuksen, tekee tarvittavat muutokset ja tallentaa päivittämänsä hakemuksen uudestaan hakuajan puitteissa.

Jos hakija huomaa **hakuajan päätyttyä** merkittäviä puutteita hakemuksessaan, häntä kehoitetaan ottamaan välittömästi yhteyttä rahoitusmuodon esittelijään (hakuilmoituksessa mainittuun yhteyshenkilöön). Esittelijä voi avata hakemuksen hakijan täydennettäväksi. Hakijan täydennys otetaan huomioon, jos se on mahdollista hakemuksen arviointi- ja päätöksentekoprosessin kannalta.

Uusia liitteitä ei tule jättää niin sanotun lisätietotoiminnon kautta, sillä näin toimitetut liitteet eivät päivitty osaksi hakemusta.

1.8 Hakemusten julkisuus

Hakemus liitteineen on julkinen asiakirja lukuun ottamatta salassa pidettäviä tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmaa, aiesuunnitelmaa, abstraktia ja edistymisraporttia. Tästä syystä esimerkiksi ansioluettelossa ei tule ilmoittaa salassa pidettäviä tietoja. Julkisuus perustuu lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta.

1.9 Hankkeen julkinen kuvaus

Hankkeen yleiskielinen julkinen kuvaus on tärkeä osa arvioitavaa hakemusta. Julkisen kuvauksen avulla Suomen Akatemia ja tutkijat viestittävät rahoitetusta tutkimuksesta tutkijayhteisölle, sidosryhmille ja yleisölle. On tärkeää, että tutkimuksen kuvaus on mahdollisimman selkeä ja yleiskielinen. Sen tulee kertoa lukijalle lyhyesti tutkimuksen pääkohdat. Katso ohje Akatemian verkkosivuilta kohdasta [Hankkeen julkinen kuvaus](#).

Akatemia julkaisee verkkosivuillaan rahoitettujen hankkeiden julkiset kuvaukset, jotka hakijat ovat laatineet hakemusta jättäessään. **Akatemia ei voi muokata julkisia**

kuvauksia, joten niiden sisältö, selkeys ja kieliasu ovat hakijan omalla vastuulla. Julkiset kuvaukset jäävät näkyviin Akatemian sivuille useiksi vuosiksi.

Suomen- tai ruotsinkielinen hakija laatii kuvauksen suomeksi tai ruotsiksi tähän tarkoitukseen varattuun lomakkeen kohtaan. Kaikki hakijat kirjoittavat kuvauksen myös englanniksi kansainvälisten arviointipaneelien tarpeita varten.

1.10 Akatemia tiedottaa päätöksistä

Suomen Akatemian päätösaikataulut julkaistaan verkkosivuilla kohdassa [Rahoituspäätökset](#). Rahoitetut hankkeet, niiden julkiset kuvaukset ja päätöksiin liittyvät hakukohtaiset tiedotteet voi hakea Akatemian verkkosivulta [hakutoiminnolla](#).

Hakija saa päätöksen tekemisestä ilmoituksen **sähköpostiinsa**. Hän voi ilmoituksen saatuaan kirjautua omilla tunnuksillaan **verkkoasiointiin** ja lukea saamansa rahoituspäätöksen ja siihen liittyvät ehdot tai kielteisen päätöksen. Hän voi samalla tutustua hakemuksestaan annettuun asiantuntijalausuntoon, jos sellaista on käytetty päätöstä tehtäessä.

1.11 Hakija ja suorituspaikka ilmoittavat ottavansa rahoituksen vastaan

Rahoitusta saaneen on tarkistettava ja hyväksyttävä saamansa rahoitus verkkoasioinnissa viivytyksettä. Tämän jälkeen järjestelmä lähettää hyväksymispyynnön henkilölle, joka antoi hakemukseen suorituspaikan sitoumuksen. Hänenkin tulee hyväksyä rahoitus vastaanotetuksi ja samalla ilmoittaa päätöskohtaisesti, halutaanko tästä rahoituspäätöksestä maksettavan ennakkoa. Näin voidaan tehdä, jos ennakon maksaminen olisi rahoitusta saavan hankkeen kannalta välttämätöntä.

Rahoitus on maksatuskelpoinen vasta, kun sekä hakija että suorituspaikan edustaja ovat hyväksyneet sen vastaanotetuksi. Tämän jälkeen järjestelmä ilmoittaa rahoituksesta suorituspaikan taloushallinnolle ja rahoitus voidaan ottaa käyttöön.

2. STRATEGISEN TUTKIMUKSEN RAHOITUKSEN HAKEMINEN LYHYESTI

Hakeminen

Tämä hakuohje koskee vain strategisen tutkimuksen rahoitushakua. Strategisen tutkimuksen rahoitus poikkeaa Suomen Akatemian muista rahoitusmuodoista esimerkiksi seuraavissa kohdissa:

- Strategisen tutkimuksen rahoitus on ohjelmamuotoista.
- Rahoitusta voivat saada vain STN-konsortiot, joiden on noudatettava STN:n vaatimusten mukaista konsortiorakennetta.
- Rahoituksella voidaan maksaa palkkaa konsortion johtajalle koko rahoituskauden ajan.
- Rahoitus on kokonaiskustannusmallin mukaista ja täysimääristä.
- Hakemusten liitteiden tulee noudattaa tässä hakuilmoituksessa annettuja ohjeita.

Strategisen tutkimuksen rahoitushaku on kaksivaiheinen. Aiehaku on kaikille hakukelpoisille hakijoille avoin. Varsinaiseen hakuun kutsutaan aiehaun arvioinnissa parhaiten menestyneet STN-konsortiot. Kutsumisesta päättää strategisen tutkimuksen neuvosto.

Aiehaku aukeaa 1.12.2016 ja päättyy 11.1.2017 klo 16.15 Suomen aikaa.

Varsinainen haku aukeaa 15.3.2017 ja päättyy 26.4.2017 klo 16.15 Suomen aikaa.

Jos hakemus ei ole saapunut Akatemiaan määräajassa, sitä ei oteta käsiteltäväksi. Hakemuksen jättämisen määräaika on ehdoton. Konsortion johtajalla on vastuu hakemuksen saapumisesta perille määräajassa.

Hakuohjeet

Hakemuksen jättämisestä on tarkat ohjeet Akatemian verkkosivuilla ja tässä hakuilmoituksessa seuraavasti:

- 1) hakuilmoitukset > [Hakuilmoitukset](#)
- 2) Akatemian verkkoasioinnin käyttöohjeet > [Käyttöohje hakijalle](#)
- 3) yksityiskohtaiset ohjeet STN-aiehakemuksen laatimisesta, jättämisestä, tarvittavista liitteistä ja arvioinnista > hakuilmoituksen liitteet 1–3
- 4) yksityiskohtaiset ohjeet varsinaisen hakemuksen laatimisesta, jättämisestä, tarvittavista liitteistä ja arvioinnista > hakuilmoituksen liitteet 4–6.

Hakemuksen tekemisen vaiheet on kuvattu lyhyesti Akatemian verkkosivuilla kohdassa [Hakeminen lyhyesti](#).

Akatemia edellyttää, että hakija tutustuu ennen hakemuksen jättämistä hakuilmoitukseen ja muihin yllä mainittuihin ohjeisiin.

3. HAKUOHJEET STRATEGISEN TUTKIMUKSEN RAHOITUKSEN HAKUUN

3.1 STN-konsortion rakenne

Strategisen tutkimuksen konsortiot eli STN-konsortiot ovat rakenteeltaan erilaisia kuin akatemiahankkeiden ja akatemiaohjelmien konsortiot. Strategisen tutkimuksen ohjelmissa hakukelpoisia ovat konsortiot, joissa on mukana **vähintään**

- kolme osahanketta
- kaksi organisaatiota
- kolme tutkimusalaa.

Osahanke on tietyssä suorituspaikassa konsortion tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman toteuttamiseen osallistuva henkilöstö; usein osahanke on sama kuin tutkimusryhmä.

Organisaation (esim. yliopisto tai tutkimuslaitos) sisällä voi olla useampia suorituspaikkoja. Näin on esimerkiksi silloin, kun yliopistolla on eri kampuksia tai muita toimipisteitä, joissa noudatetaan eri yleiskustannuskertoimia. Suorituspaikka tarkoittaa organisaatiota, johon osahankkeen tutkijat ja muu henkilöstö on palvelussuhteessa.

Tutkimusalalla tarkoitetaan Suomen Akatemian [tutkimusalaluokituksen](#) mukaisia aloja. Tutkimusalat valitaan pääluokkien mukaan.

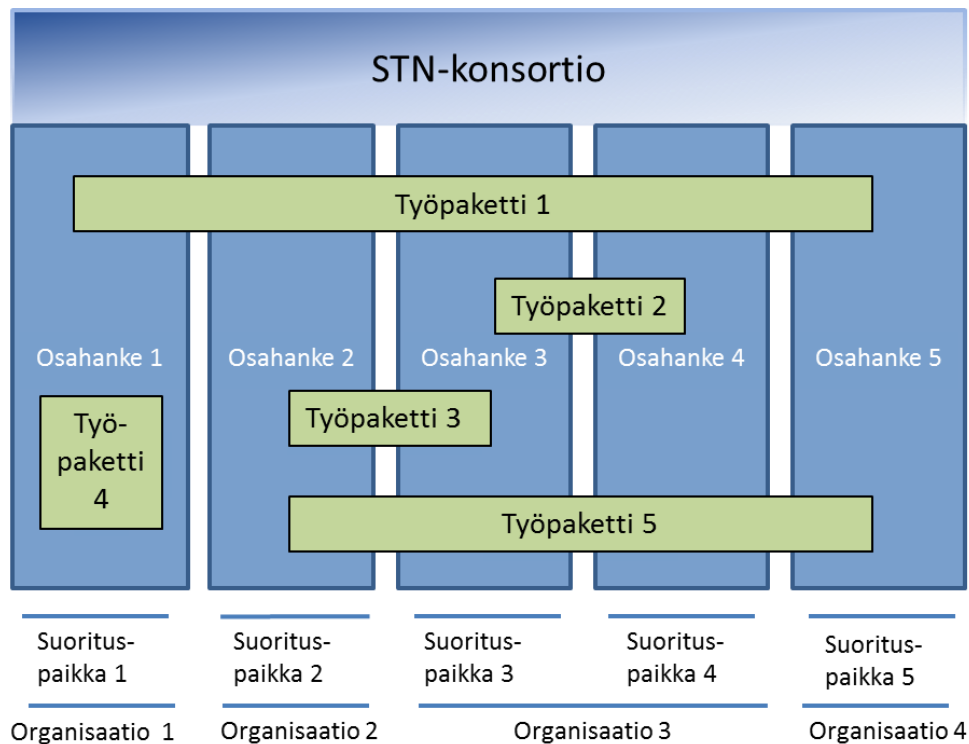
Kuva 1 näyttää yhden esimerkin mahdollisesta STN-konsortion rakenteesta.

3.2 Tutkimus- ja vuorovaikutustyön toteuttaminen

Tutkimus- ja vuorovaikutustyön toteuttaminen esitetään **työpaketteina**. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työpakettien liittymiseen toisiinsa ja konsortiorakenteen tuomaan lisäarvoon. Lisäksi huomiota on kiinnitettävä konsortion yhteisten tulosten ja odotettavissa olevan vaikuttavuuden kuvaukseen.

STN-konsortion tulee perustua aitoon yhteistyöhön. Tutkimus- ja vuorovaikutustyö jaetaan tarkoituksenmukaisesti ja tasapainoisesti työpaketteihin siten, että konsortiorakenne tuo selvää lisäarvoa yksittäisten työpakettien työhön. Tutkimuksen toteutus ei saa olla vain yhden suorituspaikan varassa.

Jos vuorovaikutustyö esitetään omana työpakettinaan, sen on osoitettava kattavan koko STN-konsortion toiminta. Myös STN-konsortion johtaminen ja koordinointi voidaan niin halutessa muotoilla työpaketiksi. Työpakettien, osahankkeiden, suorituspaikkojen tai tieteenalojen lukumäärälle ei ole asetettu ylärajaa.

Kuva 1. Esimerkki STN-konsortion rakenteesta.

Työpaketin toteuttamiseen voi osallistua henkilöitä yhdestä tai useammasta suorituspaikasta. Yhdestä suorituspaikasta voidaan osallistua useampiin työpaketteihin. Yhdestä suorituspaikasta tulevat tutkijat muodostavat osahankkeen. Osahankkeen johtaja voi olla työpaketin johtaja. Kaikissa osahankkeissa ei välttämättä ole työpaketin johtovelvollisuutta.

3.3 Kuka voi hakea

STN-konsortion johtajalla ja työpaketista vastaavalla tutkijalla on oltava tohtorin tutkinto ja heidän on oltava dosentin tai professorin tasoisia tutkijoita. Jos työpaketti keskittyy vuorovaikutustyöhön, sen vastuullisen henkilön on oltava pätevä omalla toimialallaan, mutta häneltä ei edellytetä tohtorin tutkintoa.

Osahankkeen johtajalla on oltava tohtorin tutkinto ja hänen tulee työskennellä STN-konsortiossa. Jos hänellä ei ole palvelussuhdetta esimerkiksi yliopistoon tai tutkimuslaitokseen, tulee hänen hakemuksessaan selvittää, miten hänen palkkauksensa järjestetään hankkeen rahoituskauden aikana.

Strategisen tutkimuksen rahoitus palvelee suomalaista tiedeyhteisöä ja yhteiskuntaa. STN-konsortiossa voi olla mukana myös **ulkomaisia suorituspaikkoja**, mutta niiden osuus rahoituksesta ei voi olla merkittävä.

Strategisen tutkimuksen rahoitusta voidaan myöntää myös **muille kuin tutkimusorganisaatioille**. Rahoituksella ei tueta taloudellista toimintaa. Myönnön ehtona on, että saaja erottaa taloudellisen ja muun toimintansa sekä niiden kustannukset, rahoituksen ja tulot selkeästi toisistaan ja näin estää tehokkaasti tuen siirtymisen taloudelliseen toimintaan. Jos saaja ei pysty tehokkaasti estämään tuen siirtymistä, voidaan rahoitus myöntää vain Euroopan Unionin valtioneuvoston sääntelyn

vähämerkityksistä tukea (ns. de minimis -tuki) koskevien sääntöjen mukaisesti. De minimis -tuki on vähämerkityksellinen avustus taloudellista toimintaa harjoittaville organisaatioille (alle 200 000 euroa kolmen vuoden aikana). Uuden tuen myöntäminen ei saa johtaa de minimis -asetuksen mukaisen enimmäismäärän ylittymiseen.

Jos osahanke hakee de minimis -tukea, hakemukseen on liitettävä selvitys saaduista valtion tuista. Siitä tulee käydä ilmi kaikki organisaation saamat de minimis -tuet kuluvan ja kahden edeltävän verovuoden aikana. Selvitykset liitetään varsinaisessa haussa konsortion johtajan hakemukseen liitetiedostona.

STN ei myönnä rahoitusta ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena.

Strategisen tutkimuksen rahoitusta ei myönnetä yksityisille elinkeinonharjoittajille.

3.4 Hakurajoitukset

Sama henkilö voi toimia ainoastaan yhden **STN-konsortion johtajana**. STN-konsortion johtaja ei voi toimia työpaketista vastaavana tutkijana. Vuosien 2015 tai 2016 strategisen tutkimuksen ohjelmissa rahoitusta saaneen konsortion johtaja ei voi hakea uutta rahoitusta vuosien 2017 ja 2018 ohjelmahauissa. Suomen Akatemian huippuyksiköiden johtajat eivät voi toimia STN-konsortion johtajana.

Sama henkilö voi toimia **työpaketista vastaavana tutkijana** enintään yhdessä hakemuksessa kussakin strategisen tutkimuksen ohjelmassa. Konsortion johtajan tulee varmistaa työpaketeista vastaavien tutkijoiden hakukelpoisuus ja että he ovat mukana vain yhdessä hakemuksessa kussakin ohjelmassa.

Jos sama henkilö toimii konsortion johtajana tai työpaketista vastaavana henkilönä useammassa hakemuksessa, hänet poistetaan kaikista hakemuksista ennen arviointia. Tässä tapauksessa hakemukset etenevät arviointiin ilman tämän henkilön tietoja sekä ansio- ja julkaisuluetteloa.

Jos hakemuksessa mukana oleva henkilö saa jo STN-rahoitusta, hänelle ei voida myöntää uutta päällekkäistä STN-rahoitusta samaan tarkoitukseen.

3.5 STN-konsortion kokoonpanon muuttaminen aiehaun ja varsinaisen haun välissä

STN-konsortion kokoonpanoa voi täydentää aiehaun ja varsinaisen haun välissä ainoastaan aiehaun arviointilausunnossa esiintyvän täydennysehdotuksen perusteella.

Aiehakemuksessa mainittua konsortion johtajaa, työpaketista vastaavaa tutkijaa tai osahankkeen johtajaa voi vaihtaa ainoastaan erittäin painavasta syystä. STN-konsortion osapuolia ei voi poistaa.

STN-konsortion kokoonpanon yllä mainituista syistä johtuvat muutokset on perusteltava varsinaisen hakemuksen tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmassa. Lisäksi hakijan tulee tällaisessa tapauksessa ottaa yhteyttä ohjelmasta vastaavaan tiedeasiantuntijaan ennen varsinaisen hakemuksen jättämistä.

3.6 Palkkauskulut

Strategisen tutkimuksen rahoituksella voidaan maksaa palkkaa konsortion johtajalle ja mahdolliselle koordinaattorille koko hankkeen rahoituskauden ajan. Tämä palkkarahoitus ei voi kuitenkaan olla päällekkäistä muun Akatemian rahoituksesta maksettavan palkan kanssa.

Strategisen tutkimuksen rahoituksella palkattavien henkilöiden tulee olla palvelussuhteessa suorituspaikkaansa. Tutkimushenkilöstön osalta rahoitus on ensisijaisesti tarkoitettu **väitelleiden tutkijoiden** palkkaukseen.

3.7 Muut hyväksyttävät kustannukset

Strategisen tutkimuksen rahoitus myönnetään tutkimukseen ja siihen liittyvään vuorovaikutukseen. Strategisen tutkimuksen rahoituksella ei tueta taloudellista toimintaa.

Hakija esittää hakemuksessaan **kustannusarvion**, joka sisältää arvion STN-konsortion rahoituksen vuosittaisesta tarpeesta. Aiehakemuksessa kustannusarvio esitetään kokonaissummana. Varsinaisessa haussa kukin osahanke laatii oman kustannusarvionsa menolajeittain. Sen realistisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kustannusarvio on perusteltava tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmassa.

Strategisen tutkimuksen haussa rahoitusta voidaan hakea kattamaan tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman toteuttamisesta syntyviä palkkaus- ja muita kustannuksia.

Palkkauksen ohella hyväksyttäviä kustannuksia ovat esimerkiksi

- vuorovaikutussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät kulut
- tutkimuskulut
- matkat
- rahoitettavan hankkeen tavoitteiden kannalta keskeiset kotimaisen ja kansainvälisen yhteistyön ja liikkuvuuden kulut
- kansainvälisten hankkeiden valmisteluun liittyvät kulut
- julkaisukulut
- tilintarkastukseen liittyvät kulut.

Strategisen tutkimuksen rahoitusta ei voi käyttää merkittäviin infrastruktuurihankintoihin.

Mahdollisissa hankinnoissa on sovellettava lakia julkisista hankinnoista. Tarvittaessa on huolehdittava hankinnan kilpailuttamisesta hankintalaissa säädettyjen menettelyiden mukaisesti.

3.8 Päätöksenteko

Konsortiohakemus käsitellään Suomen Akatemiassa yhtenä kokonaisuutena. Jos konsortio päätetään rahoittaa, kullekin osahankkeelle tehdään erillinen rahoituspäätös ja rahoitus osoitetaan kunkin osahankkeen suorituspaikalle.

STN:n tehtyä päätökset ohjelmiin valittavista STN-konsortioista niiden kanssa käydään tavoite- ja rahoitusneuvottelut ennen lopullista rahoituspäätöstä. Neuvotteluiden tarkoituksena on sopia yhteisistä tutkimuksellisista ja vaikuttamisen tavoitteista sekä lopullisesta budjetista. Neuvottelun päätteeksi STN-konsortioiden edustajat sitoutuvat toteuttamaan sovitut tavoitteet allekirjoittamalla sitoumusasiakirjan.

Kun konsortiohanke on käynnissä, Akatemialta voi hakea muutosta osahankkeiden keskinäisiin rahoitussuunnitelmiin konsortion kokonaisrahoitusta muuttamatta.

3.9 Rahoituskaudet ovat ohjelmakohtaisia

STN-ohjelmassa **Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus** rahoitettavien hankkeiden kesto on **neljä vuotta**. Rahoituskausi alkaa 1.9.2017 ja päättyy 31.8.2021. Hakemuksessa esitettävä tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelma on laadittava kattamaan koko neljän vuoden rahoituskausi. Ohjelmassa rahoitetaan todennäköisesti 2–4 konsortiota. Yksittäisen konsortion rahoitus neljän vuoden kaudelle voi olla 2–5 miljoonaa euroa. STN-konsortion kustannusarviossa koko nelivuotiskauden kustannuksista haetaan noin 7 prosenttia käytettäväksi vuoden 2017 aikana, noin 35 prosenttia vuonna 2018, noin 40 prosenttia vuonna 2019 ja noin 18 prosenttia vuoden 2021 aikana. Nämä vuosierien suuruutta koskevat säännöt johtuvat strategista tutkimusta koskevasta valtion talousarvioehdotuksesta.

STN-ohjelmissa **Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä ja Kestävän kasvun avaimet** rahoitettavien hankkeiden kesto on **kuusi vuotta**. Hakemuksessa esitettävä tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelma on laadittava kattamaan koko kuuden vuoden kausi. Ohjelmissa rahoitetaan yhteensä todennäköisesti 12–18 konsortiota. Rahoitus myönnetään kahdessa jaksossa. Ensimmäinen rahoituspäätös tehdään ajalle 1.1.2018–31.12.2020. Yksittäisen konsortion rahoitus ensimmäiselle kolmen vuoden kaudelle voi olla 2–4 miljoonaa euroa. Ensimmäisen rahoituskauden lopussa suoritetaan väliarviointi, jonka perusteella hankkeille voidaan myöntää jatkokausi ajalle 1.1.2021–31.12.2023. STN-konsortion kustannusarvio kuuden vuoden kaudelle on laadittava siten, että vähintään kaksi kolmasosaa kokonaisrahoituksesta kohdistuu ensimmäiselle rahoituskaudelle.

3.10 Hakemukset arvioidaan paneeleissa

Strategisen tutkimuksen rahoitus perustuu tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman ja hakijan ansioiden arviointiin. Arvioinnissa painottuu konsortion tuoma lisäarvo STN-ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen.

Aiehakemukset arvioidaan ohjelmakohtaisissa paneeleissa, joissa on jäsenenä sekä kotimaisia että kansainvälisiä tieteen ja relevanssin asiantuntijoita. Paneeli arvioi hankkeen soveltuvuutta ohjelmaan, yhteiskunnallista merkitystä ja vaikuttavuutta sekä tutkimuksen laatua (ks. hakuilmoituksen liite 3 Aiehakemusten arviointi ja liite 6 Varsinaisen haun arviointi).

Paneelin arvioiden ja oman harkintansa perusteella STN päättää jatkokon valittavista konsortioista. Jatkokon valituilta STN-konsortioilta pyydetään varsinainen hakemus.

Aiehausta jatkokon kutsuttujen STN-konsortioiden hakemukset arvioidaan kukin kahdessa ohjelmakohtaisessa paneelissa. Hakemukset arvioidaan erikseen yhteiskunnallisen merkittävyyden ja vaikuttavuuden sekä tieteellisen laadun osalta (ks. hakuilmoituksen liite 6 Varsinaisen haun arviointi).

Relevanssipaneelit, jotka koostuvat kotimaisista ja kansainvälisistä asiantuntijoista, arvioivat suunniteltujen hankkeiden yhteiskunnallisen merkityksen ja vaikuttavuuden sekä sen, miten hakemus vastaa ohjelman tavoitteisiin.

Kansainväliset **tieteelliset paneelit** arvioivat tutkimussuunnitelmien tieteellisen tason.

STN hyödyntää relevanssi- ja tieteellisten paneelien arvioita päättäessään rahoitettavista hankkeista. STN varaa mahdollisuuden kutsua STN-konsortion edustajat haastateltaviksi. Jos haastattelut järjestetään, ne koskevat ainoastaan

Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus -ohjelmaa. Haastattelut pidetään 8.–9.8.2017.

Hakijalla on oikeus jättää hakemuksensa suomeksi tai ruotsiksi. **Hakemukset liitteineen pyydetään kuitenkin jättämään englanniksi**, jotta

- hakemukset voidaan arvioida kansainvälisesti
- voidaan taata rahoituspäätösten yhdenmukainen valmistelu
- voidaan varmistaa hakemuskäsittelyn sujuvuus.

Hakemus ja sen liitteet on laadittava hakuohjeiden mukaisiksi. Hakuohjeiden vastainen rahoitushakemus voidaan Suomen Akatemian hallintoviraston päätöksellä jättää tutkimatta. Lue lisää Akatemian verkkosivuilta kohdassa [Arviointikriteerit](#).

3.11 Liikkuvuussuunnitelma

Strategisen tutkimuksen hankkeissa tutkijaliikkuvuuden tulee olla ohjelmallisesti tavoitteellista, ja sen tulee tukea hankkeen toteuttamista, vahvistaa STN-konsortion tutkijoiden kansainvälisiä verkostoja sekä tuoda uutta tietoa ja osaamista. Varsinaisessa hakemuksessa hakijan on kuvattava liikkuvuussuunnitelma sekä lomakkeella (yksityiskohtaisesti) että tutkimussuunnitelmassa. Aiehakemuksessa liikkuvuussuunnitelmaa ei tarvita.

3.12 Yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppaneilla tarkoitetaan kotimaisia ja ulkomaisia tahoja, jotka osallistuvat omalla rahoituksellaan tieteelliseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen yhteistyössä STN-konsortion kanssa. Varsinaisessa haussa hankkeen kannalta tärkeimmät yhteistyökumppanit merkitään hakulomakkeelle kohtaan *Collaborators* ja heidän kanssaan laaditaan vapaamuotoiset yhteistyösopimukset (*letter of commitment*), jotka liitetään hakemukseen. Aiehakemuksessa yhteistyökumppaneita ei merkitä hakulomakkeelle eikä yhteistyösopimuksia tarvita.

4. STRATEGISEN TUTKIMUKSEN OHJELMAT

Strategisella tutkimuksella tarkoitetaan pitkäjänteistä, ongelmakeskeistä ja tieteellisesti korkeatasoista yhteiskuntapolitiikkaa ja yhteiskunnan toimintojen kehittämistä palvelevaa tutkimusta, jonka tarkoituksena on löytää ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin ja ongelmiin.

Valtioneuvosto päätti 6.10.2016 strategisen tutkimuksen teema-alueista ja painopisteistä vuosille 2017 ja 2018.

Muuttuva yhteiskunta ja kansalaisuus globaalissa murroksessa -teemassa (vuoden 2017 teema) toteutettavan tutkimuksen on tarkoitus valaista tietotarpeita ja haasteita, joita globaalit muutokset aiheuttavat suomalaisen poliittisen järjestelmän toimivuuteen ja vakauteen. Tutkimus etsii vastauksia ja ratkaisuja tarpeeseen lisätä poliittisten järjestelmien tuntemusta toimintaympäristön kansainvälistyessä. Tavoitteena on ennakoida muutoksia tavalla, joka antaa paremmat valmiudet lähentää instituutioita ja kansalaisia toisiinsa, vahvistaa kansalaisten osallistumista sekä luottamusta eri väestöryhmien välillä ja myös suhteessa julkiseen valtaan. Tutkimuksen avulla tunnistetaan ja kehitetään toimintatapoja, joilla voidaan sovittaa yhteen politiikanteon nopeatahtisuus ja yhteiskunnallisten uudistusten vaatima pitkäjänteisyys. Tutkittu tieto ja suomalainen hyvän hallinnon perinne ja osaaminen luovat pohjan myös kansainvälisesti kiinnostavien uusien toimintamallien luomiselle.

Uudistu tai surkastu – resurssit ja ratkaisut -teemassa (vuoden 2018 teema) toteutettava tutkimus etsii ratkaisuja siihen, miten yhteiskunnassa voitaisiin parhaiten tukea uudistumista ja sen edellytyksiä. Nopeat muutokset haastavat yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden sopeutumiskyvyn. Jotta murroksia pystytään parhaiten hyödyntämään, yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden voimavarat on kyettävä yhdistämään uusilla tavoilla. Näin voidaan vahvistaa kykyä uudistua ja sopeutua muutokseen. Tutkimuksessa keskeisellä sijalla on, miten yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden uudistumista voidaan edistää hyödyntämällä olemassa olevia ja kehitettäviä uusia resursseja uusilla tavoilla. Teemassa tarkasteltavia resursseja ovat esimerkiksi vakaa yhteiskunta, toimivat instituutiot, tutkimus ja tietovarannot, osaaminen ja sivistys sekä luonnonvarat, elinikäinen oppiminen ja yhteisöjen osaaminen.

Läpileikkaavina painopisteinä kaikissa ohjelmissa ovat **tiedon hyväksikäyttäminen päätöksenteossa ja yhteiskunnan kestävä kasvun aikaansaaminen**.

Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) on 21.11.2016 päättänyt käynnistää teemojen perusteella kolme tutkimusohjelmaa.

Vuoden 2017 teemassa Muuttuva yhteiskunta ja kansalaisuus globaalissa murroksessa:

- STN-ohjelma **Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus**

Vuoden 2018 teemassa Uudistu tai surkastu – resurssit ja ratkaisut:

- STN-ohjelma **Sopeutuminen kestävä kasvun edellytyksenä**
- STN-ohjelma **Kestävä kasvun avaimet**

4.1 STN-ohjelma Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus

Ihmisten mahdollisuudet osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa heitä itseään koskevaan päätöksentekoon ovat muuttuneet. Ihmiset pystyvät osallistumaan päätöksentekoprosesseihin niin yksilöinä, kansalaisina kuin kuluttajinakin aiempaa useampia kanavia pitkin muun muassa virtuaalisesti verkkopalveluiden kautta. Samalla yhteiskunnallisessa osallistumisessa on havaittavissa vahvaa polarisoitumista, joka kytkeytyy sosioekonomiseen asemaan, monikulttuurisuuteen ja terveyseroihin. Suomalaisten edellytykset osallistumiseen eivät ole yhdenvertaisia. Aktiivinen kansalaisuus edellyttää riittävän laajaa tietopohjaa, osaamista ja halua vaikuttaa.

Globaali keskinäisriippuvuus ja monitasoinen hallinta muokkaavat vakiintuneita rakenteita ja toimintatapoja. Yhtäältä valtaa on siirtynyt kansalliselta tasolta paikalliselle ja alueelliselle, toisaalta kansainväliselle ja ylikansalliselle tasolle. Valtaa siirtyy myös ei-valtiollisille toimijoille. Yritykset ja muut yksityiset toimijat haastavat palveluillaan ja toimintatavoillaan vakiintuneita palveluja, rakenteita ja työnjakoja. Kansainväliset yritykset myös muokkaavat toiminnan pelisääntöjä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Samanaikaisesti myös muut toimijat kuten säätiöt, kansalaisyhteiskunta ja toimijaverkostot asettuvat kansallisvaltioiden rinnalle ja muovaavat toimintatavoillaan vakiintuneita käytäntöjä. Esimerkiksi eri maiden suurten kaupunkien välinen yhteistyö on tiivistynyt, mikä luo muun muassa uusia innovaatiokeskittymiä ja valtarakenteita.

Uudet hallinnan tavat ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksien muutokset nostavat esille tarpeen arvioida, miten ja missä ihmiset pystyvät vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Arvioinnin tueksi tarvitaan poliittisten järjestelmien laaja-alaista tuntemusta ja ymmärrystä globaalissa toimintaympäristössä. On otettava myös huomioon, että ihmiset ja organisaatiot käyttävät yhä moninaisempaa tietoa tehdessään valintoja poliittisissa, taloudellisissa ja yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Tiedon määrä ja luonne muuttuvat, ja samalla ihmisten tietopohja erilaistuu ja eriytyy, mistä voi seurata yksipuolistumista ja pois sulkemista.

Kansalaisten ja päätöksentekijöiden vuorovaikutusta lisäämällä parannetaan monimuotoisen tiedon hyödyntämistä sekä päätöksenteossa ja toimeenpanossa että yritysten toiminnassa ja kansalaisten arjessa. Lisäksi suomalainen hyvän hallinnon perinne ja osaaminen tarjoavat pohjan kansainvälisesti kiinnostaville aktiivista kansalaisuutta ja osallistumista tukeville ratkaisuille, jotka muodostavat pohjan yhteiskunnan kestäväälle kasvulle.

Ohjelmakysymykset (hakijat vastaavat kaikkiin kysymyksiin)

Fokus ja konteksti

- A. Mihin suomalaisen poliittisen järjestelmän vakauteen ja toimivuuteen sekä kansalaisuuteen vaikuttavaan merkittävään ilmiöön tutkimus kohdistuu?

Ratkaisut ja vaikutukset

- B. Mitkä ratkaisut ja hallinnan tavat vahvistavat kansalaisten aktiivisuutta, eri väestöryhmien välistä luottamusta samoin kuin luottamusta suhteessa julkiseen valtaan ja elinkeinoelämään, ja mitkä ovat ehdotettujen ratkaisujen vaikutukset eri aikajänteillä?
- C. Millä toimintatavoilla edistetään politiikanteon nopeatahtisuuden ja yhteiskunnallisten uudistusten vaatiman pitkäjänteisyyden yhteensovittamista?

Läpileikkaavat painopisteet

- D. Miten uudistetaan hallinnan tapoja kansainvälisesti kiinnostavasti suomalaisen yhteiskunnan kestäväää kasvua tukevaksi?
- E. Minkälaisia ongelmia liittyy tiedon käyttöön päätöksenteossa tällä hetkellä? Miten ongelmat voidaan ratkaista?

Ohjelmassa voidaan tutkia esimerkiksi seuraavia aiheita:

- hallintatavan ja eri politiikkojen vakautta, vuorovaikutusta ja johdonmukaisuutta (esim. talous- ja työllisyys-, ilmasto- ja energia-, luonnonvara- ja ruoka- sekä sosiaali- ja terveyspolitiikka)
- globaalin hallinnan haasteita, joihin liittyy valtion asemaan kohdistuvan muutospaineen lisäksi myös kansalaisten ja organisaatioiden kokemus oman asemansa muutoksesta (esim. kauppaan, ympäristöön ja turvallisuuteen liittyvät kansainväliset sopimukset, yritysten sosiaalinen vastuu, EU:n ja muun eurooppalaisen integraation kehitys)
- intressien, tiedon välittämisen ja osallistumisen mekanismien kehittämistä eri politiikkasektoreilla ja tasoilla (esim. paikallinen, alueellinen, kansallinen, eurooppalainen ja globaali taso)
- työmarkkinaosapuolten välisten sopimusten ja parlamentarismien yhteensovittamista (esim. järjestäytymisen, sopimusrakenteen ja päätöksenteon tutkimus, kansainväliset toimintamallit)
- kansalaisuuden muutoksen, sosioekonomisten erojen ja tietoperustan eriytymisen vaikutusta osallistumiseen, yhteisöllisyyteen, ja keskustelukulttuuriin (esim. osallistumista edistävät teknologiset, sosiaaliset ja muut innovaatiot, kansalaistoiminnan uudet muodot)
- aktiiviseen kansalaisuuteen liittyvien valintojen, kannustinten ja ohjauksen sekä saumattomien palveluketjujen toteutumista erilaisissa sosiaali-, terveys-, koulutus- ja työllisyyspalveluissa (esim. eri organisaatioiden ja niiden toimivallan yhteensovittamiseen liittyvät kysymykset).

Arvioinnin kohteena ovat hakijan ohjelmakysymyksiin antamat vastaukset. Edellä oleva esimerkkiluettelo ainoastaan havainnollistaa hakijoiden tueksi mahdollisia tutkimuskohteita ja näkökulmia, eikä sitä liitetä arvioitsijoille annettavaan materiaaliin.

4.2 STN-ohjelma Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä

Suomalaiseen yhteiskuntaan vaikuttavat syvällisesti monet globaalit muutostrendit. Esimerkiksi talouskasvun hidastuminen ja epävarmuus, ilmastonmuutos ja muut ympäristöuhat sekä pandemiat ja erilaiset uudet terveysuhat sekä demografiset siirtymät ovat muutoksia, joihin suomalaisen yhteiskunnan on osattava sopeutua. Osa muutoksista on ennakoitavissa, mutta samalla on kyettävä reagoimaan myös epätodennäköisiin ja täysin ennakoimattomiin muutoksiin. Sopeutumiskyky on keskeinen osa yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden toimintakykyä. Se luo mahdollisuuksia kestäväälle kasvulle ja resurssien tehokkaalle hyödyntämiselle.

STN-ohjelman *Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä* tavoitteena on löytää ratkaisuja siihen, miten yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden voimavarat ja resurssit sekä niiden uudet yhdistelmät parhaiten tukisivat kokonaisvaltaista sopeutumiskykyä. Sopeutumiskyvyn tueksi tarvitaan monipuolista tietopohjaa ja ennakointia ja niihin perustuvia ratkaisuja. Tarvitaan myös sopeutumiseen kannustavia mekanismeja ja poliittisia päätöksiä. Tutkimuksen avulla pyritään ymmärtämään muutoksia ja varautumaan niihin yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasoilla. Tutkimusta tarvitaan myös sopeutumisen esteiden kuten institutionaalisten polkuriippuvuuksien ja sosiaalisten ja kulttuuristen käytäntöjen tunnistamiseen sekä esteitä purkavien ratkaisujen kehittämiseen.

Ohjelmakysymykset (hakijat vastaavat kaikkiin kysymyksiin)

Fokus ja konteksti

- A. Mihin yhteiskunnallisesti merkittävään muutosilmiöön tutkimus kohdistuu, ja miksi sopeutuminen ja sopeutumiskyky ovat tässä tärkeitä?
- B. Mitkä ovat sopeutumisen esteet ja miksi?

Ratkaisut ja vaikutukset

- C. Mitkä ratkaisut tukevat muutoksiin sopeutumista ja niiden hallintaa, ja miten sopeutuminen mahdollistaa kestäväää kasvua?
- D. Mitkä ovat parantuneen sopeutumiskyvyn vaikutukset yhteiskunnassa eri aikajänteillä?

Läpileikkaava painopiste

- E. Miten tiedon käyttöä yksilöiden, yhteisöjen tai yhteiskunnan päätöksenteossa voidaan edistää siten, että sopeutumisen edellytykset parantuvat?

Ohjelmassa voidaan tutkia esimerkiksi seuraavia aiheita:

- ihmisen toiminnan ja luonnon systeemien yhteensovittamista sekä ympäristön kestävyyttä (esim. meret ja vedet, ilmasto, maankäyttö; teknologiat, säädökset ja sopimukset)
- terveyden ja teknologisen muutoksen yhteensovittamista (esim. terveyttä edistävien ohjelmien ja laitteiden käyttöönottoon, kaupallistamiseen, leviämiseen ja skaalautumiseen liittyvät kysymykset, pandemioihin varautuminen, lääkkeiden tehokkaampi käyttö, terveyspalvelujen muutos)
- hyvinvointivaltion sopeutumista uuteen toimintaympäristöön, jota luonnehtivat muun muassa elinkeinoelämän kilpailukykyyn, ikä- ja kotitalousrakenteisiin, eriarvoistumiseen, kuluttajien valintakäyttäytymiseen sekä julkisen talouden kestävyysliittävät muutokset

- elinkeinoelämän sopeutumista maailmaan, jossa vastuullisuus ja ympäristövaatimukset korostuvat sekä rahoitusjärjestelmät ja -markkinat muuttuvat (esim. kysyntälähtöiset markkinat, jakamistalous, sosiaaliset innovaatiot, uusteollistuminen ja teollisuuden digitalisaatio)
- tuottavuuseroja erilaisten hyödykkeiden ja palvelujen tuotannossa yhteiskunnan eri sektorien sisällä ja välillä selvittäviä tekijöitä
- ulkomaisten hyvien käytäntöjen, kokeilujen ja isojen aineistojen hyödyntämistä erilaisten yhteiskunnallisten muutosten ennakoinnissa ja niihin varautumisessa

Arvioinnin kohteena ovat hakijan ohjelmakysymyksiin antamat vastaukset. Edellä oleva esimerkkiluettelo ainoastaan havainnollistaa hakijoiden tueksi mahdollisia tutkimuskohteita ja näkökulmia, eikä sitä liitetä arvioitsijoille annettavaan materiaaliin.

4.3 STN-ohjelma Kestävän kasvun avaimet

Suomalainen yhteiskunta ei kykene hyödyntämään globaalien muutosten tuomia mahdollisuuksia niin hyvin kuin se voisi. Monilla mittareilla mitattuna Suomi menestyy hyvin, mutta ongelmia on esimerkiksi yritystoiminnan uudistumisessa, innovaatioiden viemisessä käytäntöön ja tiedon, tietovarantojen ja osaamisen käytössä. Muutosten hyödyntäminen edellyttää yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden kykyä uudistumiseen. Uudistumisen lähtökohtana ovat hyvät resurssit. Suomessa on muun muassa vakaa yhteiskunta, toimivat instituutiot, osaamista, tutkimusta ja tietovarantoja, sivistystä sekä runsaat luonnonvarat.

STN-ohjelman *Kestävän kasvun avaimet* tavoitteena on löytää ratkaisuja siihen, miten yhteiskunta, yhteisöt ja yksilöt pystyvät entistä paremmin hyödyntämään, kehittämään ja yhdistämään resurssejaan ja voimavarojaan uusilla ja kestäville tavoilla. Resurssien uudenlainen käyttö edellyttää sekä teknologisia valmiuksia ja osaamista että etenkin muutoshaluista ja uudistusmyönteistä kulttuuria. Kestävän kasvun ja uudistumiskyvyn tueksi tarvitaan myös monipuolista tietopohjaa ja ennakkointia. Tutkimuksen avulla pyritään tunnistamaan muutosten tuomia mahdollisuuksia sekä analysoimaan uudistumisen edellytyksiä ja esteitä yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilön tasoilla.

Ohjelmakysymykset (hakijat vastaavat kaikkiin kysymyksiin)

Fokus ja konteksti

- A. Mihin yhteiskunnallisesti merkittävään uudistumistarpeeseen tutkimus kohdistuu?
- B. Mitkä ovat valitulla aihealueella uudistumisen esteet ja miksi?

Ratkaisut ja vaikutukset

- C. Mitkä resurssien ja toimijoiden uudet yhdistelmät tai toimintatapojen ja rakenteiden uudistaminen mukaan lukien esteiden poistaminen mahdollistavat yhteiskunnan kestävä kasvun, ja miten? Mitä ovat ehdotettujen ratkaisujen vaikutukset eri aikajänteillä?
- D. Miten uudistuminen tukee sopeutumista globaaleihin muutostrendeihin valitulla aihealueella?

Läpileikkaava painopiste

- E. Miten tiedon käyttöä yksilöiden, yhteisöjen tai yhteiskunnan päätöksenteossa voidaan edistää siten, että uudistumisen edellytykset parantuvat?

Ohjelmassa voidaan tutkia esimerkiksi seuraavia aiheita:

- toimintaedellytysten luomista uudistuvalla yritystoiminnalle (esim. arvoverkot, kasvuyritykset, sosiaaliset yritykset, osaamisintensiivisten ja kasvua tukevien innovaatiokeskittymien dynamiikka ja kytkeytyminen kansainvälisiin verkostoihin, riskin ja lisäarvon jakaminen, korkean tuottavuuden organisaatioiden kasvu ja uudistuminen)
- julkisen vallan vastuisiin liittyvien riskien hallintaa (esim. julkisen velan hallinta ja rahoitus, takausvastuut, ympäristön liittyvä vastuut)
- yritys- ja yhteisöarakenteiden muutosten tuottamia hyötyjä ja haittoja (esim. fuusioiden tuottavuus ja kustannushallinta)
- yksilöllistä muutoskykyä (esim. lapsuuden olosuhteet, elinikäinen oppiminen, ikääntyvän väestön toimintakyky)
- kestävää kasvua edistävien innovaatioiden viemistä käytäntöön (esim. sosiaaliset ja organisatoriset innovaatiot, teknologiset ratkaisut, kysyntälähtöiset markkinat)
- yhteiskunnallisten instituutioiden uudistamista (esim. tutkimus-, koulutus- ja innovaatiojärjestelmä, asunto-, pääoma- ja työmarkkinat).

Arvioinnin kohteena ovat hakijan ohjelmakysymyksiin antamat vastaukset. Edellä oleva esimerkkiluettelo ainoastaan havainnollistaa hakijoiden tueksi mahdollisia tutkimuskohteita ja näkökulmia, eikä sitä liitetä arvioitsijoille annettavaan materiaaliin.

5. NÄIN HAET

5.1 Aiehakemus

Strategisen tutkimuksen ohjelmahaussa aiehakemuksen voi laatia ja jättää Suomen Akatemian verkkoasointiin aikaisintaan 1.12.2016 ja viimeistään määräaikaan 11.1.2017 klo 16.15 Suomen aikaa mennessä. Hakuaika on ehdoton.

Tee hakemus Akatemian verkkoasoinnissa; valitse yksi seuraavista

- Avoimet haut > **Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus**
- Avoimet haut > **Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä**
- Avoimet haut > **Kestävän kasvun avaimet.**

STN-konsortion johtaja vastaa aiehakemuksen laatimisesta ja jättämisestä Akatemian verkkoasointiin. Hakuprosessin keventämiseksi **aiehakemus laaditaan yksittäisenä hakemuksena**, ei konsortiohakemuksena. Konsortion johtajan tulee varmistaa työpaketeista vastaavien tutkijoiden hakukelpoisuus ja että he ovat mukana vain yhdessä hakemuksessa kussakin ohjelmassa. Työpakettien vastaavat tutkijat kuvataan hakulomakkeessa.

Konsortion johtaja täyttää kaikki aiehakemukseen vaadittavat tiedot (ks. hakuilmoituksen liite 1).

Konsortion johtaja liittää aiehakemukseen ohjeen mukaisen tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman sekä konsortion johtajan ja työpaketeista vastaavien tutkijoiden ansio- ja julkaisuluettelot (ks. hakuilmoituksen liite 2).

Aiehakemukset arvioidaan ohjelmakohtaisissa asiantuntijapaneeleissa, joissa tarkastellaan hakemusten soveltuvuutta ohjelmaan, yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja tutkimuksen tieteellistä laatua. Arviointilomakkeeseen kannattaa tutustua huolella (ks. hakuilmoituksen liite 3).

Päätökset aiehausta varsinaiseen hakuun kutsuttavista hankkeista tehdään ennakkotiedon mukaan 13.3.2017. Akademia julkaisee jatkoon kutsuttavien hakijoiden nimet ja hakemusten otsikot verkkosivuillaan.

Varsinaiseen hakuun kutsutuilta pyydetään varsinaiset hakemukset Akatemian verkkoasointiin 26.4.2017 klo 16.15 Suomen aikaa mennessä.

Tarkemmat ohjeet aiehakemuksen laatimiseksi löytyvät hakuilmoituksen liitteistä 1–3:

- Liite 1: STN-aiehakemuksen tekeminen verkkoasoinnissa
- Liite 2: STN-aiehakemuksen liitteet
- Liite 3: Aiehakemusten arviointi STN-haussa.

5.2 Varsinainen hakemus

Strategisen tutkimuksen ohjelmahaussa varsinaisen hakemuksen voi laatia ja jättää Suomen Akatemian verkkoasointiin aikaisintaan 15.3.2017 ja viimeistään määräaikaan 26.4.2017 klo 16.15 Suomen aikaa mennessä. Hakuaika on ehdoton.

Tee hakemus Akatemian verkkoasoinnissa, valitse

- Avoimet haut > **Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus**

- Avoimet haut > **Sopeutuminen kestävän kasvun edellytyksenä**
- Avoimet haut > **Kestävän kasvun avaimet.**

Strategisen tutkimuksen varsinainen hakemus on **konsortiohakemus**. Konsortion johtajan hakemukseen yhdistyvät osahankkeiden hakemukset ja liitteet.

Konsortiohakemus voidaan jättää vasta, kun jokainen konsortion osahankkeeksi ilmoitettu hakemus on merkitty valmiiksi. Konsortion johtajan velvollisuus on seurata hakemuksen valmistumista ja hän vastaa sen jättämisestä ajoissa.

STN-konsortion johtajan jättämä hakemus sisältää hänen oman osahankkeensa tiedot, hankkeen abstraktin ja julkisen kuvauksen (ks. hakuilmoituksen liite 4) sekä liitteinä konsortion yhteisen tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman ja työpaketeista vastaavien tutkijoiden ansioluettelot ja julkaisut (ks. hakuilmoituksen liite 5).

Osahankkeiden johtajat täyttävät kukin omat hakulomakkeensa, jossa he ilmoittavat oman osahankkeensa kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman sekä muut lomakkeella kysyttävät tiedot (ks. hakuilmoituksen liite 4).

Hakemukset arvioidaan ohjelmakohtaisesti kahdessa eri paneelissa, joista toinen keskittyy hakemusten tieteelliseen laatuun ja toinen niiden yhteiskunnalliseen relevanssiin ja vaikuttavuuteen (ks. hakuilmoituksen liite 6).

Päätökset ohjelmaan otettavista hankkeista tehdään syksyllä 2017. Akatemia julkaisee rahoitettavien hakijoiden nimet ja hakemusten otsikot verkkosivuillaan.

Tarkemmat ohjeet varsinaisen hakemuksen laatimiseksi löytyvät hakuilmoituksen liitteistä 4–6:

- Liite 4: STN-haun varsinaisen hakemuksen tekeminen verkkoasioinnissa
- Liite 5: STN-haun varsinaisen hakemuksen liitteet
- Liite 6: Varsinaisten hakemusten arviointi STN-haussa.

5.3 Yhteyshenkilöt strategisen tutkimuksen yksikössä

- tiedeasiantuntija Jyrki Hakapää, p. 029 533 5020 (1.12.2016 alkaen)
- tiedeasiantuntija Laura Kitti, p. 029 533 5152
- tiedeasiantuntija Elina Pajula, p. 029 533 5103

Akatemian sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@aka.fi.

Lisätietoja on myös strategisen tutkimuksen verkkosivuilla www.aka.fi/stn.

6. STN:N VASTINRAHOITUS HORISONTTI 2020 -OHJELMAAN

Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) myöntää tutkimuksen suorituspaikoille kansallista vastinrahoitusta sellaisten hankkeiden perusteella, jotka ovat saaneet rahoitusta Horisontti 2020 -ohjelman Yhteiskunnalliset haasteet -pilarista.

Vastinrahoitusta voi hakea vuonna 2015 tai sen jälkeen rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden perusteella.

Rahoituksen tavoitteena on kannustaa tutkimusorganisaatioita osallistumaan seuraavien EU-hakukierrosten hankevalmisteluun.

Hakijana on tutkimusorganisaatio. **Hakuaika on jatkuva.**

Vastinrahoitukseen liittyvät [yksityiskohtaiset hakuohjeet ja ehdot on esitetty Akatemian verkkosivuilla](#).

Lisätiedot

- rahoituspäällikkö Sirpa Nummila (talousyksikkö), p. 029 533 5081
- johtava tiedeasiantuntija Kyösti Lempa (strategisen tutkimuksen yksikkö), p. 029 533 5144

HAKUILMOITUKSEN LIITTEET

Liite 1: STN-aiehakemuksen tekeminen verkkoasioinnissa

STN-aiehakemus laaditaan yksittäisenä hakemuksena, ei konsortiohakemuksena. STN-konsortion johtaja vastaa hakemuksen laatimisesta ja jättämisestä. Vain konsortion johtajan suorituspaikka antaa sitoumuksen.

Verkkoasioinnin ohjeet löytyvät Akatemian verkkosivuilta kohdassa [Verkkoasointi](#).

STN-konsortion johtaja laatii hakemuksen.

- Verkkoasioinnin käyttö edellyttää rekisteröitymistä.
- Rekisteröitymisen jälkeen valitse *Avoimet haut* -välilehdeltä oikea STN:n haku ja *Tee uusi hakemus*.
- Valitse ensin hakemuksen kieli ja sen jälkeen *Yksittäinen hakemus*.

Täytä kaikki hakemuslomakkeen sivut:

- 1) Henkilötiedot/cv (ansioluettelon enimmäispituus on neljä sivua)
- 2) Yleiskuvaus
- 3) Abstrakti
- 4) Työpaketeista vastaavat henkilöt (kuvailukenttään työpaketin nimi)
- 5) Rahoitus
- 6) Liitteet.

Hakemuksessa arvioidaan STN-konsortion vuosittaiset kokonaiskustannusmallin mukaiset kokonaiskustannukset. Kustannuksia ei jaeta menolajien mukaisesti, vaan **kaikki kustannukset ilmoitetaan hakulomakkeella kokonaissummana kohdassa Muut kustannukset**. Kustannusarvion muut rivit jätetään tyhjiksi.

Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus –ohjelmassa kustannusarviossa koko nelivuotiskauden kustannuksista haetaan noin 7 prosenttia käytettäväksi vuoden 2017 aikana, noin 35 prosenttia vuonna 2018, noin 40 prosenttia vuonna 2019 ja noin 18 prosenttia vuoden 2021 aikana.

Sopeutuminen kestäväen kasvun edellytyksenä ja Kestäväen kasvun avaimet -ohjelmissa kustannusarvio kuuden vuoden kaudelle on laadittava siten, että vähintään kaksi kolmasosaa kokonaisrahoituksesta kohdistuu ensimmäiselle kolmen vuoden rahoituskaudelle.

Konsortion johtaja lisää hakemukseen vain pyydetty liitteet, ja niiden on oltava ohjeiden mukaisia (ks. hakuilmoituksen liite 2).

Hakemus voidaan jättää, kun kaikki pakolliset tiedot on annettu. Hakemus kannattaa jättää hyvissä ajoin **ennen hakuajan päättymistä**, sillä jo jätettyä hakemusta voi muuttaa ennen hakuajan päättymistä. Hakija kirjautuu verkkoasointiin, avaa jättämänsä hakemuksen, tekee tarvittavat muutokset ja tallentaa päivittämänsä hakemuksen uudestaan hakuajan puitteissa.

Jos hakija huomaa **hakuajan päätyttyä** merkittäviä puutteita hakemuksessaan, häntä kehoitetaan ottamaan välittömästi yhteyttä ohjelman esittelijään (hakuilmoituksessa mainittuun yhteyshenkilöön). Esittelijä voi harkintansa mukaan avata hakemuksen hakijan täydennettäväksi. Hakijan täydennys otetaan huomioon, jos se on mahdollista hakemuksen arviointi- ja päätöksentekoprosessin kannalta.

Liite 2: STN-aiehakemuksen liitteet

Hakemukseen liitetään vain pyydetty liitteet, ja niiden on oltava ohjeiden mukaisia. Ohjeiden mukaisia enimmäispituuksia ei saa ylittää. Liitteet laaditaan englanninkielisinä ja ne liitetään verkkotasoinnissa **pdf-muodossa** hakulomakkeeseen kohdassa *Liitteet*.

Poikkeuksena on konsortion johtajan ansioluettelo, joka liitetään lomakkeeseen kohdassa *Henkilötiedot/cv*.

Ansio- ja julkaisuluettelot

Ansioluettelo pyydetään laatimaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistuksen mukaisesti ottaen huomioon haun luonne, oma tutkijanuravaihe ja oman tieteenalan käytännöt. Ansioluettelossa esitetään lyhyesti haun kannalta tärkeimmät tieteelliset ansiot.

- Konsortion johtajan ansioluettelon enimmäispituus on neljä sivua. Liite nimetään mallin *sukunimi_cv* mukaisesti.
- Hakemukseen liitetään luettelo konsortion johtajan 10 tärkeimmästä julkaisusta; luetteloon voi haluttaessa lisätä linkin pidempään julkaisuluetteloon. Liite nimetään mallin *sukunimi_pub* mukaisesti.
- Hakemukseen liitetään työpaketeista vastaavien tutkijoiden ansioluettelot (kukin enintään yhden sivun) ja luettelot 10 tärkeimmästä julkaisusta. Liitteet nimetään mallin *konsortio_WP[nro]_sukunimi* mukaisesti.

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman rakenne

Hakemusten arvioinnin yhdenmukaisuuden ja laadun varmistamiseksi hakemusten tulee olla vertailukelpoisia. Tästä syystä hakijan tulee noudattaa annettua ohjeistusta.

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman pituus on **kuusi sivua** (Times New Roman 12 tai vastaavan kokoinen kirjasin) sisältäen kirjallisuusluettelon. Suunnitelmaan ei tarvita kansilehteä. Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelma tallennetaan pdf-muotoisena ja liitetään hakemukseen. Liite nimetään mallin *konsortio_research plan* mukaisesti.

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmaa laadittaessa on hyvä ottaa huomioon, että sitä arvioivat eri toimi- ja tieteenaloilta tulevat kotimaiset ja ulkomaiset asiantuntijat. Suunnitelman tulee noudattaa seuraavassa annettua jäsennyötä. Otsikoita ei saa muuttaa.

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman sivurakenne (6 sivua)*[sivu 1]***Hankkeen nimi (LYHENNE)**

STN-konsortion johtaja ja suorituspaikka
Varajohtaja ja suorituspaikka
Työpaketeista vastaavat tutkijat ja suorituspaikat

1. Tutkimuksen ydinajatus (n. 0,5 sivua)

Kuvataan tutkimuksen keskeinen ydinajatus ja projektin tarkoitus. Mihin haasteeseen haetaan ratkaisua? Mitkä ovat tutkimuksen tieteelliset ja yhteiskunnalliset tavoitteet? Mikä on odotettavissa oleva yhteiskunnallinen vaikuttavuus?

2. Miten hakemus vastaa ohjelmakysymyksiin? (n. 0,5 sivua)

Kuvataan, miten hakemus vastaa kaikkiin ohjelmakysymyksiin ja mitä hankkeessa aiotaan tehdä.

*[sivut 2–4]***3. Tutkimuksen toteuttaminen (yhteensä 2–3 sivua)**

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman toteutus jaetaan työpaketteihin. Myös konsortion johtaminen ja koordinointi sekä vuorovaikutus voidaan niin halutessa muotoilla työpaketiksi. Työpaketin toteuttamiseen voi osallistua henkilöitä useilta tieteenaloilta ja useista suorituspaikoista. Työpaketit tulee kuvata siten, että niistä käy ilmi hankkeen

- teoreettinen tausta ja asemointi tieteelliseen kenttään (vähintään kolme tutkimusala)
- monitieteisen tutkimuksen toteuttaminen ja hyödyt
- tutkimusmenetelmät ja -asetelmat sekä aineistot
- tutkimuksen toteutus
- työpakettien liittyminen toisiinsa (konsortion lisäarvon kuvas) ja työnjako
- odotettavissa olevat tulokset ja vaikuttavuus
- eettiset asiat ja avoimen tieteen edistäminen.

*[sivu 5]***4. Vuorovaikutus (1 sivu)**

Vuorovaikutussuunnitelmassa kuvataan vuorovaikutuksen tavoitteet, keinot, sidosryhmät ja toteuttaminen. Sidosryhmien kuvauksen tulee olla realistinen. Lisäksi kuvataan STN-konsortion kompetenssi yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämiseen.

*[sivu 6]***5. STN-konsortion tieteelliset saavutukset ja kompetenssi sekä keskeinen kirjallisuus tai lähdeluettelo (1 sivu)**

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman viimeiselle sivulle kuvataan konsortion johtajan ja työpaketeista vastaavien tutkijoiden ansiot ja kompetenssit. Lisäksi siihen lisätään suunnitelman kannalta keskeinen kirjallisuusluettelo tai lähdeluettelo.

Liite 3: Aihakemusten arviointi STN-haussa

Aihakemusten arvioinnissa tarkastelun näkökulmat ovat

- soveltuvuus ohjelmaan
- yhteiskunnallinen relevanssi ja vaikuttavuus
- tieteellinen taso.

Aihakemukset arvioidaan ohjelmakohtaisissa paneeleissa, joissa on jäsenenä sekä kotimaisia että kansainvälisiä eri tieteenalojen, poikkitieteellisyyden ja relevanssin asiantuntijoita. Hakemusten on oltava sekä yhteiskunnallisesti vaikuttavia että tieteellisesti korkeatasoisia.

Arviointipaneeli pohtii aihakemuksia tarkastellessaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

Strategic research programme call: letter of intent review questions

Guiding questions:

- Why and how does the proposed research match the programme?
- To what extent is the research idea promising?
- How does the project show high scientific quality? Do the research plan and the work packages support a multidisciplinary approach and what added value does the chosen approach bring?
- How significant is the contribution to policy or practice? Are the plans for interaction sufficient?
- How do the consortium and its distribution of work promote project implementation? Is the consortium suitable for multidisciplinary work?

Arviointipaneeli arvioi kaikki sille osoitetut aihakemukset ja laatii kullekin hakemukselle esilausuntoihin ja paneelikeskusteluun perustuvan kirjallisen lausunnon. Lisäksi paneeli antaa hakemukselle yleisarvosanan (1–6).

Yleisarvosanasta päättäessään arviointipaneeli hyödyntää sekä yhteiskunnallisen relevanssin että tieteellisen laadun arviointiasteikkoja (ks. hakuilmoituksen liite 6).

STN päättää paneelin kirjallisten lausuntojen, yleisarvosanan ja oman harkintansa perusteella varsinaiseen hakuun kutsuttavista STN-konsortioista. Jatkoon valituilta STN-konsortioilta pyydetään varsinainen hakemus.

Liite 4: STN-haun varsinaisen hakemuksen tekeminen verkkoasioinnissa

Strategisen tutkimuksen **varsinainen hakemus on konsortiohakemus**. STN-konsortion johtaja jättää yhteisen hakemuksen osahankehakemuksineen. Hän luo Suomen Akatemian verkkoasointiin STN-konsortion, kutsuu siihen osallistujat ja seuraa yhteisen hakemuksen valmistumista. Konsortion johtajan hakemukseen yhdistyvät osahankkeiden hakemukset ja liitteet.

STN-konsortion johtajan jättämä hakemus sisältää hänen oman osahankkeensa tiedot ja liitteet sekä hankkeen abstraktin ja julkisen kuvauksen. Johtaja ilmoittaa lomakkeella koko konsortion puolesta hankkeen nimen, asiasanat, tutkimusalat ja yhteistyökumppanit. Johtaja liittää hakemukseensa hankkeen yhteisen tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman, työpaketeista vastaavien tutkijoiden ansio- ja julkaisuluettelot sekä yhteistyösopimukset ja muut tarvittavat liitteet.

Osahankkeiden johtajat täyttävät kukin omat hakulomakkeensa, jossa he ilmoittavat oman osahankkeensa kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman sekä muut lomakkeella kysyttävät tiedot. Huomaa, että työpaketeista vastaavat tutkijat eivät välttämättä ole osahankkeiden johtajia. **Eri työpakettien samalle suorituspaikalle kohdistuvat kustannukset kootaan yhteen yhdeksi osahankkeeksi.** Kustannusarvio tulee laatia mahdollisimman realistisesti. Sitä laadittaessa käytetään kunkin suorituspaikan yleiskustannus-, henkilösivukulu- ja tehollisen työajan kertoimia. Kaikilta konsortion osapuolilta pyydetään suorituspaikan sitoumus Akatemian käytännön mukaisesti.

Hakemuksen kustannusarvio tulee laatia seuraavasti:

- **Muuttuvat hallinnan tavat ja aktiivinen kansalaisuus** –ohjelmassa kustannusarviossa koko nelivuotiskauden kustannuksista haetaan noin 7 prosenttia käytettäväksi vuoden 2017 aikana, noin 35 prosenttia vuonna 2018, noin 40 prosenttia vuonna 2019 ja noin 18 prosenttia vuoden 2021 aikana.
- **Sopeutuminen kestäväen kasvun edellytyksenä ja Kestäväen kasvun avaimet** - ohjelmissa kustannusarvio kuuden vuoden kaudelle on laadittava siten, että vähintään kaksi kolmasosaa kokonaisrahoituksesta kohdistuu ensimmäiselle rahoituskaudelle.

Verkkoasioinnin ohjeet löytyvät Akatemian verkkosivuilta kohdassa [Verkkoasointi](#).

STN-konsortion johtaja aloittaa yhteisen hakemuksen laatimisen. Kirjaututtuaan verkkoasointiin hän valitsee *Avoimet haut* -välilehdeeltä oikean STN:n haun ja *Tee uusi hakemus*. Ensiksi hän valitsee hakemuksen kielen ja sen jälkeen *Konsortion johtajan hakemus*. Tämän jälkeen hän ilmoittaa konsortion nimen ja sen lyhenteen.

Hakulomakkeen kohdassa *Yhteistyökumppanit* kuvataan, miten keskeiset tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmassa mainitut, omalla rahoituksellaan työskentelevät kotimaiset tai ulkomaiset yhteistyökumppanit osallistuvat hankkeen toteuttamiseen. Lomakkeessa mainituilta yhteistyökumppaneilta pyydetään vapaamuotoiset yhteistyösopimukset (*letter of commitment*), jotka liitetään hakemukseen.

Konsortion johtaja nimeää hakemuksen välilehdellä *Konsortion osapuolet* muiden osahankkeiden johtajat. Työpaketeista vastaavat tutkijat eivät välttämättä ole osahankkeiden johtajia. Konsortion johtaja voi merkitä konsortion muut osapuolet hakemukseensa vain, jos he ovat rekisteröityneet Akatemian verkkoasioinnin käyttäjiksi. Kun konsortion johtaja alkaa kirjoittaa osahankkeen johtajan nimeä lomakkeelle, järjestelmä näyttää valintalistan samannimisistä henkilöistä, jotka ovat jo

rekisteröityneet verkkoasiointiin. Jos osahankkeen johtaja puuttuu valintalistalta, tämän pitää ensiksi itse rekisteröityä verkkoasioinnin käyttäjäksi.

Seuraavaksi konsortion johtaja lähettää osapuolille järjestelmän kautta ilmoituksen konsortioon kuulumisesta. Sähköposti sisältää linkin, jonka kautta osahankkeen johtaja pääsee kirjautumaan verkkoasiointiin ja laatimaan oman osansa hakemuksesta liitteineen. Täytettävä hakemuslomake on välilehdellä *Omat hakemukset > Keskenäiset*.

Osahankkeiden johtajat (suorituspaikat) täyttävät kukin omat hakemuslomakkeeseensa. Osahankkeen muodostaa yhdestä suorituspaikasta tulevat tutkijat. Huomaa, että verkkoasioinnissa osahanke on yhtä kuin tutkimusryhmä. Lomakkeelle täytetään kaikkien osahankkeelle kohdistuvien eri työpaketeissa työskentelevien tutkijoiden tiedot. Lomakkeella ilmoitetaan osahankkeen tutkimuskulut ja suorituspaikan kustannuskertoimet (välilliset kustannukset, henkilösivukulut, tehollisen työajan kerroin) ja alv-käytäntö sekä muut lomakkeella kysytyt tiedot.

Samana organisaation eri suorituspaikoissa voidaan noudattaa eri henkilö- ja yleiskustannuskertoimia. Tällöin suorituspaikka voi itse valita, ovatko tutkijat samassa vai eri osahankkeessa eli tuleeko kyseiseen suorituspaikkaan yksi vai kaksi erillistä rahoituspäätöstä.

Hakulomakkeen kohdassa *Liikkuvuus* hakija kertoo, miten osahankkeen tutkija tai tutkijat aikovat toteuttaa tutkimushanketta palvelevaa kansallista ja kansainvälistä liikkuvuutta rahoituskaudella. Lisää tietoa tutkijaliikkuvuuden tuesta saat Akatemian verkkosivuilta kohdasta [Liikkuvuuskorvauksen mitoitusohje](#).

Kun kaikki pakolliset tiedot on annettu, **osahankkeen johtaja kuittaa verkkoasioinnin toiminnolla hakemuksensa valmiiksi**, ja konsortion johtaja saa tästä viestin verkkoasioinnin kautta.

Konsortion johtajan ja osahankkeiden yhteinen hakemuskokonaisuus on jätettävä verkkoasiointiin ennen hakuajan päättymistä. **Konsortion johtaja voi jättää hakemuksen vasta, kun osahankkeiden johtajiksi ilmoitetut hakijat ovat merkinneet omat osahankehakemuksensa valmiiksi verkkoasioinnissa.**

Hakuaika on ehdoton. Kaikki konsortion osapuolet voivat seurata hakemuksen valmistumista. Hakemus-pdf täydentyy sitä mukaa kun tietoja tallennetaan. **Konsortion johtajalla on vastuu hakemuksen saapumisesta perille määräajassa.**

Hakemus voidaan jättää, kun kaikki pakolliset tiedot on annettu. Hakemus kannattaa jättää **hyvissä ajoin ennen hakuajan päättymistä**, sillä jo jätettyä hakemusta voi muuttaa ennen hakuajan päättymistä. Hakija kirjautuu verkkoasiointiin, avaa jättämänsä hakemuksen, tekee tarvittavat muutokset ja tallentaa päivittämänsä hakemuksen uudestaan hakuajan puitteissa.

Liite 5: STN-haun varsinaisen hakemuksen liitteet

Hakemukseen liitetään vain pyydytyt liitteet, ja niiden on oltava ohjeiden mukaisia. Ohjeiden mukaisia enimmäispituuksia ei saa ylittää. Liitteet laaditaan englanninkielisinä ja ne liitetään verkkoasioinnissa pdf-muodossa hakulomakkeeseen kohdassa *Liitteet*. Poikkeuksena ovat konsortion johtajan ja osahankkeiden johtajien ansioluettelot, joka liitetään lomakkeeseen kohdassa *Henkilötiedot/cv*.

Ansio- ja julkaisuluettelot

Ansioluettelo pyydetään laatimaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistuksen mukaisesti ottaen huomioon haun luonne, oma tutkijanuravaihe ja oman tieteenalan käytännöt. Ansioluettelossa esitetään lyhyesti haun kannalta tärkeimmät tieteelliset ansiot.

Konsortion johtajan hakemuksen liitteet

- konsortion yhteinen tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelma, sisältäen kahden sivun mittaisen yhteenvedon (*executive summary*), enimmäispituus 19 sivua; liite nimetään mallin *konsortio_research and interaction plan* mukaisesti
- aineistohallintasuunnitelma, n. 1–3 sivua; liite nimetään mallin *konsortio_data management plan* mukaisesti
- TENKin mallin mukainen ansioluettelo (4 sivua); liite nimetään mallin *sukunimi_cv* mukaisesti
- luettelo konsortion johtajan 10 tärkeimmästä julkaisusta; luetteloon voi lisätä linkin pidempään julkaisuluetteloon; liite nimetään mallin *sukunimi_pub* mukaisesti
- työpaketeista vastaavien tutkijoiden, jotka eivät toimi osahankkeiden johtajina, ansioluettelot (4 sivua) ja luettelot 10 tärkeimmästä julkaisusta; liitteet nimetään mallin *sukunimi_cv and pub* mukaisesti

Osahankkeiden johtajien hakemusten liitteet

- TENKin mallin mukainen ansioluettelo (4 sivua); liite nimetään mallin *sukunimi_CV* mukaisesti
- luettelo 10 tärkeimmästä julkaisusta; luetteloon voi lisätä linkin pidempään julkaisuluetteloon; liite nimetään mallin *sukunimi_pub* mukaisesti

Tapauskohtaiset liitteet

- yhteistyösopimukset (*letter of commitment*) hakemuslomakkeella mainituilta yhteistyökumppaneilta
- eettisen toimikunnan lausunto
- selvitys saaduista valtiontuista (taloudellista toimintaa harjoittavat organisaatiot)
- edistymisraportti konsortion johtajan ja osahankkeiden johtajien Akatemian rahoittamista tutkimushankkeista, joista ei ole annettu loppuraporttia
- jos osa työstä suoritetaan ulkomailla tutkijaliikkuvuutena, voi ulkomaisen yliopiston tai tutkimuslaitoksen kutsun liittää hakemukseen.

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelma

STN-konsortion yhteinen tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelma laaditaan hankkeen koko rahoituskaudelle. Sen enimmäispituus on yhteensä 19 sivua (Times New Roman 12 tai vastaavan kokoinen kirjasin). Erillistä kansilehteä ei tarvita.

Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmaa arvioi suomalaisista ja ulkomaisista asiantuntijoista koostuva relevanssipaneeli sekä ulkomaisista asiantuntijoista koostuva tiedepaneeli. Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman yhteenvedon enimmäispituus on kaksi sivua ja sen tulee noudattaa suunnitelman rakennetta. Hakemuksen arviointia varten tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmasta on käytävät ilmi seuraavat asiat:

STN-konsortion tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman rakenne

- i. **Hankkeen nimi ja lyhenne, tutkimussuunnitelman päiväys**
- ii. **STN-konsortion johtaja ja varajohtaja**
- iii. **Työpaketit ja niistä vastaavat tutkijat suorituspaikkoineen**
- iv. **Yhteenvedo (*executive summary*) (enintään 2 sivua)**

1. Hankkeen ydinajatus

- miten hanke vastaa ohjelman tavoitteisiin ja ohjelmakysymyksiin
- mitä uutta tietoa tuotetaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen hyödyntäminen
- konsortion moni- ja poikkitieteellisen yhteistyön tuottama lisäarvo sekä mahdollisen konsortion kokoonpanon muuttamisen perustelu
- tavoiteltu yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2. Tutkimuksen tieteelliset tavoitteet ja niiden perustelut sekä vuorovaikutukselliset tavoitteet

- tutkimuskysymykset ja hypoteesit
- aiheeseen liittyvä aikaisempi tutkimus, konsortion asemoituminen kansainväliseen tieteelliseen kenttään
- teoreettinen taustoitus
- monitieteisen yhteistyön metodologia
- odotettavissa olevat tieteelliset tulokset ja mahdollisuus läpimurtoihin
- konsortion vuorovaikutuksen tavoitteet
- julkaisusuunnitelma

3. Tutkimuksen toteuttaminen, tutkimusmenetelmät ja -aineistot työpaketeittain

- työskentelysuunnitelman kuvaus työpaketeittain, työpakettien liittyminen toisiinsa
- valitun monitieteisen lähestymistavan perustelut
- tutkimusasetelman mahdollistavien aineistojen ja menetelmien esittely
- monitieteisen menetelmien ja tulosten integrointi
- tutkimusaiheeseen, menetelmiin ja aineistoihin liittyvät eettiset kysymykset sekä mahdolliset tutkimusluvut ja niiden hakeminen

4. Vuorovaikutuksen toteuttaminen

- tutkimustulosten hyödyntämisen kannalta keskeiset toimijat ja tiedon tarpeet
- vuorovaikutuksen tavat, kanavat ja ajoitus hyödyntäjien kannalta optimaalisesti hankkeen elinkaaren eri vaiheissa
- median kanssa toimiminen, mukaan lukien sosiaalinen media

5. Konsortion tieteellisen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen vastuut ja kompetenssi

- konsortion johtajan ja työpaketeista vastaavien tutkijoiden ansiot ja kompetenssit
- kompetenssi monitieteisten menetelmien ja tulosten yhdistämiseen
- konsortion johtaminen, työnjako ja yhteistyön varmistaminen työpakettien kesken
- hankkeen onnistumisen kannalta kriittiset kohdat ja vaihtoehtoiset toteutustavat

6. Kansainvälinen yhteistyö ja tutkijaliikkuvuus

- kansainväliset kytkennät ja yhteistyö
- suunnitelma mahdollisesta hankkeen toteuttamista tukevasta tutkijaliikkuvuudesta

7. Konsortion aikataulu ja kustannusarvio

- tutkimuksen ja vuorovaikutuksen aikataulu
- konsortion kustannusarvio ja kustannusten perustelut menolajeittain
- vuorovaikutustoiminnasta syntyvät kustannukset

8. Lähdeluettelo

Liite 6: Varsinaisten hakemusten arviointi STN-haussa

Aiehausta jatkoon kutsuttujen konsortioiden hakemukset arvioidaan ohjelmakohtaisesti kahdessa eri paneelissa, joista toinen tarkastelee niiden soveltuvuutta ohjelmaan, yhteiskunnallista relevanssia ja vaikuttavuutta ja toinen keskittyy hakemusten tieteelliseen laatuun.

Relevanssipaneelit, jotka koostuvat kotimaisista ja kansainvälisistä asiantuntijoista, arvioivat suunniteltujen hankkeiden yhteiskunnallisen relevanssin ja vaikuttavuuden sekä sen, miten hakemus vastaa ohjelman tavoitteisiin.

Tieteelliset paneelit, jotka koostuvat kansainvälisistä asiantuntijoista, arvioivat tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmien tieteellisen laadun.

Seuraavassa esitetään varsinaisen haun arviointikysymykset yhteiskunnallisen relevanssin paneeleissa ja tieteellisissä paneeleissa sekä niissä käytettävät arviointiasteikot sanallisine kuvauksineen.

Arviointikysymykset: yhteiskunnallinen vaikuttavuus

1 Project's relevance to the programme
Societal relevance of the project and match with the programme <i>Guiding questions:</i> How does the project contribute to achieving the objectives of the programme? Are the objectives and/or the implementation of the research societally important?
2 Project's interaction with society
Reaching stakeholders and networks, obtaining support to decision-making <i>Guiding questions:</i> Is the implementation of research activities and results good and efficient? Are the effects and scope of the intended interaction relevant and realistic from a societal perspective? Are co-creation, co-design or participative methods used well in the different phases of the project?
3 Competence and expertise
Competence and expertise of the consortium, including external collaboration <i>Guiding questions:</i> What are the merits and expertise of the consortium (incl. multidisciplinary expertise and external collaboration) in conducting socially relevant research that enables impact on society? Is the management and coordination of the consortium appropriate and high-quality? Does the consortium have appropriate competence to implement the interaction plans?
4 Overall assessment
List of main strengths and weaknesses of the project; additional comments and recommendations

Arviointikysymykset: tieteellinen taso

1 Research plan
1.1 Scientific quality and the framing of the phenomena <i>Guiding questions:</i> How does the project show high scientific quality and potential for innovative outcomes across disciplinary boundaries? How are the problem framing and the choice of disciplinary perspectives and methodologies justified? Is there a unifying principle, frame or concept that provides coherence? Does the proposal indicate synergistic or innovative outcomes from the interaction between disciplines in a solution-oriented way? 1.2 Research Plan <i>Guiding questions:</i> Are the objectives sound and well-presented and is the research plan realistic? Have relevant approaches, methods, materials and research partners been identified and appropriately incorporated into the research plan? Do you consider the application multidisciplinary, and are multiple organisations and research fields included in the work packages? Is the management plan appropriate and will it support leadership, coordination, interaction and exchange of information between work packages? Does the research environment support the project, such as with appropriate research and/or technology infrastructures? 1.3 Ethical aspects and open science <i>Guiding question:</i> Are there any ethical issues involved and, if so, how are they taken into account? Does the research support the principles of open science and open publishing? Is the data management plan worked out in a sufficient way?
2 Competence of applicants, quality of research collaboration
<i>Guiding questions:</i> What are the merits and scientific expertise of the consortium in both discipline-based research and, more importantly, multidisciplinary research? Are they appropriate and sufficient for the proposed project? How does the collaboration (incl. international collaboration) contribute to the research activities and knowledge?
3 Scientific impact
<i>Guiding question:</i> What is the project's level of expected scientific impact? Is there potential for generating impact on multiple disciplines or for advancing further learning and collaboration across disciplinary divides?
4 Overall assessment
List of main strengths and weaknesses of the project; additional comments and recommendations

Arviointiasteikot: hakemusten relevanssi ja tieteellinen laatu

Scale for rating the relevance of the application

6	extremely significant	research of crucial relevance to users, i.e., such novelty or timeliness and promise that an extremely significant contribution to policy or practice is likely; demonstrates exceptional novelty and innovation to address a solution to an important problem or a critical barrier
5	very significant	research of very high relevance to users, i.e., such novelty or timeliness and promise that a very significant contribution to policy or practice is likely; high potential to address a solution to an important problem or a critical barrier
4	significant	research of high relevance to users, i.e., such novelty or timeliness and promise that a significant contribution to policy or practice is likely
3	moderate	research of relevance to users, i.e. such novelty or timeliness and promise that a moderate contribution to policy or practice is likely
2	limited	research that will add to understanding but that might not be of sufficient relevance or urgency to influence policy or practice
1	poor	research is not considered relevant; proposal is in need of substantial modification or improvement

Scale for rating the scientific quality of the application

6	outstanding	demonstrates exceptional novelty and innovation; has potential to substantially advance science at a global level; includes high-gain projects that can include risks
5	excellent	extremely good in international comparison – no significant elements to be improved
4	very good	in general sound, but contains a few elements that could be improved
3	good	in general sound, but contains important elements that should be improved
2	fair	contains flaws; is in need of substantial modification or improvement
1	poor	contains severe flaws that are intrinsic to the proposed project or the application

Tietoa hakuilmoituksesta

Hakuilmoitus perustuu Suomen Akatemian hallituksen vuosittain hyväksymään asiakirjaan *Tutkimusrahoituspäätösten perusteet* ja strategisen tutkimuksen neuvoston päätökseen rahoituksen periaatteista. Syksyllä 2016 avattaviin hakuihin sovelletaan 25.8.2016 hyväksyttyä asiakirjaa *Tutkimusrahoituspäätösten perusteet 2016–2017* ja 13.6.2016 hyväksyttyä strategisen tutkimuksen neuvoston vastaavaa asiakirjaa. Nämä asiakirjat ovat Akatemian verkkosivuilla kohdassa [Rahoituspäätösten perusteet](#).

Suomen Akatemian tutkimusrahoituksesta vastaava ylijohtaja Riitta Majjala on päättänyt tästä hakuilmoituksesta 24.11.2016.

Suomen Akatemian yhteystiedot

Postiosoite	PL 131, 00531 Helsinki
Katuosoite	Hakaniemenranta 6
Puhelinvaihde	029 533 5000
Faksi	029 533 5299
Kirjaamon puhelinnumero	029 533 5049
Kirjaamon aukioloaika	klo 8.00–16.15
Sähköposti	kirjaamo@aka.fi
Verkkosivut	www.aka.fi
Lisätiedot	Hakuilmoituksessa mainitut yhteyshenkilöt (esittelijät), joiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@aka.fi
Muut kysymykset ja palaute	Akatemian verkkosivujen alareunassa Kysymykset ja palaute
